TASARIM YOLUYLA ARAŞTIRMA: ÜNİVERSİTE KURUMSAL KİMLİK OLUŞUMUNDA İÇ MEKAN VE MOBİLYA TASARIMI

Duygu KOCA
Yrd. Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
duyguk@hacettepe.edu.tr

ÖZ

Kurumsal kimliğin fiziksel çevrede yapısal ve anlamsal olarak vücut bulduğu önemli alanlar biri de üniversite yerleşkeleridir. Yerleşke olgusu içerisindeki yapıların oluşumu, araziye yerleşimleri; farklı nitelikteki mekanların dış ve iç mekan ile ilişkileri, mekansal düzenlemeler, dış ve iç mekanlarda yer alan tüm donatılar fiziksel çevre aracılığıyla kurumsal kimliğini oluşturan ve sürdüren temel elemanlardır. Diğer bir deyişle, “mekan”, kurumsal kimlik algısının birinci dereceden gözlenip deneyimlendiği yerdir. Bu çalışmada, sosyal bilimlerin temel araştırma yöntemlerinden niteliksel bir araştırma yöntemi ile Hacettepe Üniversitesi Beytepe Yerleşkesi'nde bulunan mevcut eğitim binalarının iç mekanlarının yeniden düzenlenmesi amaçlanmıştır. Yerleşkenin mevcut kimliğini iç mekanlar ve donatılar aracılığıyla vurgulamak, tüm yerleşkede benzer tasarım dilinde ve donatı standardında mekanlar oluşturarak bu kimliği sürdürmek ve “tasarım yoluyla oluşturulmuş bir araştırma ile” üniversitenin kurumsal kimliğini ön plana çıkarmak hedeflenmiştir. Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından Altyapı projesi olarak da desteklenmiş olan bu çalışma kapsamında eğitim binalarının iç mekanlarının mevcut durum analizleri iki pilot fakülte ve bölüm bazında gerçekleştirilmiş; işlevsel ihtiyaçlar saptanmış; mevcut kurumsal kimlik, yapı ve mobilya/donatı tasarımı anlamında analiz edilmiş ve son olarak belirlenen mekanlar için öneri iç mekan tasarımları sunulmuş ve mobilya tasarımları gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *tasarım yoluyla araştırma, mekan tasarımı, kurumsal kimlik, mobilya, üniversite yerleşkesi*

RESEARCH THROUGH DESIGN: INTERIOR SPACE AND FURNITURE DESIGN IN THE FORMATION OF UNIVERSITY CORPORATE IDENTITY

ABSTRACT

One of the significant areas in which the corporate identity is structured and semantically embodied in the physical environment is the university campuses. Formation of structures within the campus area, their settlement to the land; the relations of the spaces in different qualities with environmental and interior values, the spatial arrangements, all the furniture located in the outer and inner spaces are the elements that constitute and sustain the corporate identity via physical environment. In other words, "space" is the place where the perception of corporate identity is observed and experienced from the first level. The purpose of this study is to rearrange the internal spaces of existing education buildings in Beytepe Campus of Hacettepe University by using qualitative methodology being one of the robust research methods of social sciences. It was aimed to emphasize the current identity of campus through interiors and furniture, to sustain this identity by creating spaces in the same design language and to bring the corporate identity of the university into the forefront with “a research through design”. Within the scope of this study, which was supported by Scientific Research Projects Coordination Unit of Hacettepe University, the present status analysis of the interior spaces of two selected faculty and the department were made; the functional needs were determined; the buildings, interiors and furniture were analyzed in terms of the corporate identity; and finally sample interiors and furniture were designed for selected departments.

Keywords: *research through design, interior design, corporate identity, furniture, university campus*

GİRİŞ

Birçok kurumun benzerleri arasından ayırt edilebilme yarışına girdiği günümüz bilgi çağında seçilebilirliğin en önemli etmenlerinden biri tanımlı bir itibara ve kurumsal bir kimliğe sahip olmaktır (Gary ve Balmer, 1998; Schmidh, 1995). Temelde kurumun hedef kitlesi ile arasındaki iletişimi doğrudan sağlayabilmek adına tanımlı kimliklerin oluşturulması hem örgütsel işleyiş hem de fiziki görünürlük adına oldukça önemlidir. Olins'e göre (1989), kurumsal kimlik, bir kurumun hedef kitlesi üzerinde bıraktığı bütün bir intibadır. Bu intiba bir işletme modelinin sürekliliği ile beraber içinde bulunulan fiziksel çevrenin verdiği bütün bir imaj üzerinden kurulmaktadır.

Kurumsal kimlik ile iletişimin yaygınlaştığı önemli bir yapı bütünü ise üniversite yerleşkeleridir. Temel amacı eğitim, temel ve uygulamalı araştırma, akademik personelinin profesyonel gelişimine yardımcı olma ve öğrencilerin kişisel gelişimine odaklanma olan üniversiteler (Reed, 2004: 4) hedef kitlelerine görünürlüklerini arttırabilmek adına kurumsal kimlik edinme söylemini de ortaya koymaktadırlar. Bu söylem içerisinde yalnızca eğitim olanakları değil, fiziki yapılanma, sosyal olanaklar ve ulusal ve uluslararası düzeyde iletişim de öğrencilerin talep ettikleri unsurlar içerisine dahil olmuştur. Hedefindeki kitleyi kendi bünyesine katabilmek, üniversiteler arasında bir rekabet ortamı yaratmıştır. Dolayısıyla, bir yarış ile karşı karşıya kalan üniversiteler, rekabet içerisinde kurum kimliğinin güçlü bir kaynak olarak rolünü yeniden kavramışlardır (Melewar ve Akel, 2005: 41).

Üniversitelerin ayırt edilebilirliklerini sağlayabilmek adına kurum kimliği programları geliştirme ve uygulamalarına dair örgütsel çalışmalar mevcut yazında yer almaktadır (Baker ve Balmer, 1997; Melewar ve Akel, 2005; Atakan, M. G. S. ve Eker, T; 2007). Mimari ve iç mimari yazınında ise kurum kimliğinin yapısal boyutu çokça tartışılan bir konu değildir. Mevcut yazın çoğunlukla mekanların grafik bazlı tanımlamaları üzerine yoğunlaşmıştır (Foo, 2003; Thompson, 2001). Az da olsa farklı yapı tipolojileri üzerine (postane, banka, müze gibi) (Başkaya v.d., 2006; Öz dora-Aksak ve Atakan-Duman, 2015) ya da yapı fiziği üzerine (Schiellke, 2010) yürütülen kurumsal kimlik incelemeleri de bulunmaktadır. Bu çalışmada ele alınacak konu ise yapısal biçimleniş ve mekansal karakter üzerinden yaratılmaya çalışılan ve kurum kimliğine fiziki yapılanma üzerinden etki eden unsurların incelenmesi, tanımlanması ve öneriler geliştirilmesi üzerine odaklanmıştır.

DURUM ÇALIŞMASI

Çalışma kapsamında yürütülen durum çalışması Hacettepe Üniversitesi Beytepe Yerleşkesi üzerinden tamamlanmıştır. 1967 yılında Ankara'da kurulmuş olan Hacettepe Üniversitesi, Fakülte, Enstitü ve Yüksekokulları, Sıhhiye, Beytepe, Beşevler, Polatlı ve Sincan olmak üzere 5 farklı yerleşkede yer almaktadır. Ana yerleşkelerden Ankara şehir merkezinde olan Sıhhiye Yerleşkesi 210.238 m²'lik, Beytepe Yerleşkesi ise 5.877.628 m²'lik bir alan üzerinde kurulmuştur. Üniversite bünyesinde toplam 14 Fakülte, 14 Enstitü, 2 Yüksekokul, 1 Konservatuar, 5 Meslek Yüksekokulu, 104 Araştırma ve Uygulama Merkezi bulunmaktadır. Beytepe yerleşkesi ormanlık bir alan içerisinde eğitim dışında barınma, sosyal, kültürel, araştırma ve geliştirmeye yönelik yapılar ve doğal rekreatif alanların yer aldığı bir üniversite yerleşkesidir.

Bu çalışmada temel amaç öncelikle yerleşkenin yapısal çevresinin kurumsal kimlik bağlamında incelenmesidir. Yerleşkede yer alan binalar işlevleri itibariyle birbirlerinden farklılaşmaktadır. Eğitim ve barınma yapıları yerleşkeye hakim olan ana işlev binalarıdır. Bu yapıların yanı sıra, yönetim ve idare binaları, kurumsal araştırma yapıları, sosyal ve kültürel aktiviteler için tasarlanmış binalar bulunmaktadır. Çalışma kapsamında, kurumsal kimlik bağlamında kullanıcıya en fazla seslenebilen ve zaman içerisinde yenilenen kullanıcı profili ile bu etkinin sürdürülebilmesini sağlayan birimler olan eğitim binaları ele alınmıştır.

Beytepe Yerleşkesi'nde yer alan yapılar işlevlerine göre farklılık göstermektedir. Bu işlevsel farklılık, temelde, yapıların biçimlenişlerini ve görsel olarak binaların birbirinden ayrılmasını sağlamıştır. Var olan yapısal ve çevresel imgeler, yerleşkenin görsel kimliğini oluşturmada başlıca etmenlerdir. Görsel karakterleri düşünüldüğünde mevcut yapılar eğitim - yönetim, barınma ve kurumsal araştırma binaları olmak üzere 3 farklı başlık altında toplanabilir.

Eğitim binalarının öncelikli olarak inşa edildiği bölge, A Nizamiye kapısına en yakın bölge olan kuzey kısımdır. Bu bölgede yapılar iç avlulu U ya da kare blok tipi olarak zamanın önemli mimari akımlarından biri olan Brütalist yaklaşım ile tasarlanmıştır. Fransızcadan dilimize geçen kelime sözlük anlamı ile “brüt beton, ham ve işlenmemiş beton” anlamına gelmektedir (Sroat, 2005: 1). 1950li yıllarda dünyada mimaride denenmeye başlayan bu yöntem 60'larda ülkemizde oldukça geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Mimaride sözlük anlamının yanı sıra yapının biçimlenişinde de hem kullanıcı hem de izleyici için güçlü ve etkin bir izlenim yaratmaktadır. Dünyada ve ülkemizde, özellikle üniversite eğitim yapılarında ve yerleşke şeklinde tasarlanmış devlet kurumlarında sıkça uygulanmıştır.

Akımın en büyük özelliği “mimari dürüstlük” olarak anılması ile yapı malzemelerini en yalın halleriyle bırakarak yapının arazisi ile ilişki kurmasına ve yapı mekan organizasyonunun işlev öncelikli olarak tasarlanmasına izin vermesidir. Yapı malzemesinin doğal hali ile kullanıldığı, yapı strüktürünü saklamayan; bilakis vurgulayan, cepheleri üzerinde iç-dış iletişimi kurabilen, binanın organizasyon şemasının ve iç mekanlarının dışarıdan rahatça okunabildiği bir mimari yaklaşımdır. Bu akım özellikle 1960'lı yıllarda üniversite yerleşkelerindeki yapıların tasarlanmasında öncü olmuştur. Cephenin iç ve dış ile ikili ilişkisi düşünüldüğünde dış yüzey, kamusal ve özel alan arasında duran, farklı ölçekleri ve bağlamları bağdaştırıcı bir ara yüz olarak çalışmaya başlamıştır (Koca, 2016: 7). Bu yönü ile brütalist söylem, çeşitlilik içerisinde arabulucu ve bağdaştırıcı bir ortam sunmaya çalışan üniversite yerleşkelerinin yapılanması için oldukça uygun bir zemin sunmuştur. Zaman içerisinde bu yaklaşım içerisinde “Üniversite Brütalizmi” olarak ayrı bir alt başlık oluşturacak sayıda uygulama yapılmıştır.

Resim 1. Harvard Üniversitesi Carpenter Merkezi, Cambridge, Massachussets, kaynak: www.architectmagazine.com/projects/esto-gallery--brutalism.aspx

Beytepe yerleşkesindeki ilk eğitim yapılarının Brütalizm etkisi ile tasarlandığı söylenebilir. Eski eğitim binalarının yapı malzemesi brüt betondur ve yüzeyler, kalıp izleri ile birlikte boya ya da sıva olmadan çıplak bırakılmıştır. Yapıların biçimlenişinde ise genellikle her katta bulunan pencere açıklıkları yatay bir bantta toplanmış; dikey merdiven kovaları ise bu yatay bantları kesen kütleler olarak tasarlanmıştır. Eski eğitim binaları, yatay pencere bantları ile kat yüksekliklerini ve işlev mekanlarını; merdiven kovaları ile de dikey dolaşım elemanlarını açıkça dışarıdaki kullanıcıya gösterir. Yapı girişlerinin yapı bütününden kimi zaman dışarı çıkarak kimi zamanda içeri girerek farklılaşması, iç mekanda merdivene yöneliş, yalın mekansal kurgular ile kullanıcının iç mekanda kendisinin yol bulabilmesine ve binayı kullanabilmesine olanak tanımaktadır. Brüt olarak bırakılmış yapı malzemeleri ile de bu Brütalist etki vurgulanır. Brüt beton duvarlar, üzerlerinde, yapıldığı zamanın kalıp izlerini taşır ve zamanın etkilerini üstlerinde barındırır. Ham betonun yumuşaklığı,

pencere açıklıkları ve döşemelerin yatay etkisi ile bu yataylığı dengeleyen dikey merdiven hacimlerinin yarattığı plastik değer, binaların üzerlerinde barındırdığı zamanın izleri ile birleşerek tüm yerleşkeye tanımlı bir kimlik kazandırmaktadır.

Türkiye'deki Brütalizm öncülerinden biri olan Beytepe Yerleşkesi (diğer örnekler: MTA yerleşkesi, ODTÜ yerleşkesi) daha sonra yapılan eğitim binaları ile temelde oluşturduğu yapı karakterini koruyamamıştır. Yeni eğitim yapıları, yerleşkenin güney kısmına doğru genişlemiştir. Bu yeni yapılar, Brütalizm anlayışına bağlı kalmamış; bunun yerine her fakülte birbirinden çok farklı tasarım yaklaşımları ile biçimlenmiş ve farklı uygulama teknikleri ile inşa edilmiştir. Brüt beton ile örülmüş yatay katlar ve bu yataylığı dengeleyen dikey dolaşım kovaları ile oluşturulmuş yapılar, yerini birbirinden çok farklı üsluplarda tasarlanmış eğitim binalarına bırakmıştır. Yapıların biçimsel değerlerinin yanı sıra iç mimari düzenlemelerindeki bütünlüğün ve kolay izlenebilirliğin de zamanla yok olduğu görülmüştür.

Resim 2. ODTÜ, Mimarlık Fakültesi, kaynak: archiportal.blogspot.com

Resim 3. MTA Genel Müdürlüğü, kaynak: www.mta.gov.tr

Farklı birimlerin bir arada olduğu bu yapıların iç mekan düzenlemeleri fakülte ve bölüm bazında çeşitlenirken, kullanıcı tiplerine göre de farklılaşmaktadır. Disiplinler arası farklılıklar nedeniyle doğal ve kaçınılmaz olan farklılaşmalar hariç tutulmak üzere; eski ve yeni binaların tasarım dilleri arasındaki kopuş, iç mekan düzenlemeleri ve mobilya kullanımlarında da gözlemlenmektedir. Dolayısıyla, iç mekanlardaki tutarsızlıkların, eski ve yeni yapıların kurum kimliğini sürdürebilme konusunda yarattığı gerilimi arttırdığı görüşü gündeme gelmektedir.

Resim 4. Hacettepe Üniversitesi Beytepe Yerleşkesi _ Eski eğitim yapıları bölgesi, kaynak: Yazar

Resim 5. Hacettepe Üniversitesi Beytepe Yerleşkesi _ Yeni eğitim yapıları bölgesi, kaynak: Yazar

Bu çalışmada, Beytepe Yerleşkesi'nde bulunan mevcut eğitim binaları iç mekanlarının, mekan ve mobilya tasarımı temelinde yeniden düzenlenmesi öngörülmüştür. Projenin temel amacı, yerleşkenin var olan kimliğini iç mekanlar, mobilya ve donatılar aracılığıyla vurgulamak; tüm yerleşkede yakın tasarım dilinde ve donatı standardında mekanlar oluşturularak bu kimliği sürdürmek ve tasarım yoluyla üniversitenin kurumsal kimliğini ön plana çıkarmaktır¹.

MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışma sosyal bilimlerin ana araştırma yöntemlerinden biri olan niteliksel araştırma yöntemi kullanılarak ilerlemiştir. Nesnelerin anlamlarına, tanımlarına, özelliklerine, sembol ve kimliklerine işaret eden bu yöntem, mimarlık ve mekan çalışmalarında çokça kullanılmaktadır (Berg, 2001). Bu çalışmada Beytepe Yerleşkesi'nin var olan kimliğini iç mekanlar ve donatılar aracılığıyla vurgulamak, tüm yerleşkede benzer tasarım dilinde ve donatı standardında mekanlar oluşturabilmek için niteliksel bir araştırma içerisinde çeşitli aşamalarda farklı yöntemler kullanılmıştır.

Öncelikle, yerleşkedeki eğitim yapıların mevcut durumları tespit edilmiştir. Bu tespit, eğitim yapılarının yerleşkenin merkezini oluşturduğu görülmüştür. Merkez bölge, Rektörlük binasının önünden geçen araç yolu ile ikiye ayrılmaktadır. Bölgenin kuzeyi yerleşkenin kuruluşunda inşa edilen eski eğitim yapılarını, güney bölümü ise zaman içerisinde yerleşkeye eklenen yeni eğitim yapılarını içermektedir. Çalışma kapsamında, mevcut durumu incelemek üzere, eski ve yeni binalardan birer adet bina ve bölüm seçilmiştir. Eski tip binalardan Edebiyat Fakültesi ve dahilinde Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü; yeni binalardan ise İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve dahilinde Kamu Yönetimi bölümü ele alınmıştır. Seçilen bölümlerde görev yapmakta olan akademik personelin kullandığı odalar ve katlar öncelikle yapısal olarak incelenmiştir. Yapısal analiz; mekansal boyutlar, dolaşım ve işlev alanları ilişkileri, doğal ve yapay aydınlatma, havalandırma, renk ve mekan

¹ Bu proje Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Birimi tarafından Altyapı projesi olarak desteklenmiştir. Proje Yürütücüsü: Prof. Dr. Meltem Yılmaz.

içerisindeki yerleşimler alt başlıkları ile gerçekleştirilmiştir. Yapısal analiz sonrasında, bölümlerin akademik personel sayısı ve mekan ilişkilerinin belirlenebilmesi, teknik alanların konumlandırılması ve bölüm ihtiyaçlarının tanımlanabilmesi amacıyla bir çalışma yapılmıştır. Nitel araştırmanın genel amacı insanların hayatlarından çıkardığı anlamları kavramaya yönelik bir süreç sunmaktır. Bu süreçte asıl kaygı araştırmacının değil, katılımcıların bakış açısını ortaya çıkarmaktır (Merriam ve Tisdell, 2015). Bu çerçeve içerisinde incelenen birimin yöneticisi ve örnek alınan mekanları kullanan akademik personel ile karşılıklı görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler kişilerin istek ve görüşlerini aktarmalarını sağlayan yüz yüze görüşme şeklinde gerçekleşmiştir. Görüşmelerden elde edilen bulgular karşılaştırmalı analizler ile incelenmiş ve kullanıcı yorumlarından mekansal olarak geliştirilebilir bulgulara ulaşmak amaçlanmıştır.

Mevcut durum analizi sonrasında, yerleşkenin yapısal karakteri başta olmak üzere mekansal ve işlevsel gereksinimlere paralel donatı elemanları tasarımı için yeni bir araştırma süreci başlamıştır. Bu aşamadaki yöntem Frayling'in (1993/4: 5) bahsettiği "tasarım yoluyla araştırma" (research through design) sürecini içermektedir. Tasarım yolu ile araştırmada hedef sürece ilişkin bir araştırma yöntemi üzerinden bir tasarıma ulaşmaktır. Başka bir deyişle, tasarım süreci bir araştırma yöntemi olarak ele alınmaktadır. Bu çerçeve içerisinde süreç içerisinde izlenen adımlar ve bu adımların tasarıma kattığı yeni ve farklı deneyimler raporlanarak bağlamı içerisinde tekrar değerlendirilerek oluşturulur. Tüm süreçte tasarım bir araştırma yolu olarak kullanılır. Tasarım yolu ile kurulacak iletişim sözlü olarak değil sonuçta ortaya çıkacak ürün vasıtası ile sağlanmaktadır. Tasarım yoluyla araştırma sürecinde yerleşke içerisinde seçilen yapıların mevcut durumu ve kullanıcıların yorumları sonrasında mekansal tasarımlar oluşturabilmek için öncelikle bölümler için gerekli işlevler sıralanmıştır. Her işlevin içerisinde ve alt işlevlerinde yer alacak donatılar listelenmiştir. Tüm donatıların oluşturulmasında ortaya konan en önemli tasarım ölçütü hem mevcut yapı analizinde hem de kullanıcı yorumlarından çıkan sonuç doğrultusunda "modülerlik" olarak belirlenmiştir. Bir birim sistemi üzerinden türeyebilecek mobilyaların, farklı işlevlere ve çeşitli kullanıcılara seslenebileceği düşünülmüştür.

Tasarım yapma-görselleştirme-kritik verme-yeni tasarımlar oluşturma şeklinde ilerleyen süreç sonrası ana kararlar verilerek donatı elemanları oluşturulmuştur. Donatı modüllerinin fikir çizim ve görselleştirmeleri sonrasında uygulama çizimleri ve birleşim detayları oluşturulmuştur. Ayrıca, modüller bir araya geldiklerinde oluşturdukları donatılar da bir bütün halinde çizilmiş ve görselleri hazırlanmıştır. Tüm donatı tipleri ve çeşitleri oluşturulduktan sonra mekan yerleşimleri gerçekleştirilmiştir. Yerleşim sürecinde, Edebiyat Fakültesi ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi binalarının tüm kol ve katları incelenmiş; akademik personelin kullandığı tüm alanlar için yerleşim tasarımları yapılmıştır. Farklı yerleşimlerin yapılabileceği alanlarda tasarımlar alternatifli şekilde yapılmış, kullanıcıya yaşayacakları mekanlar için birbirlerinden farklılaşabilme imkanı sunulmuştur.

MEKANLAR İÇİN DONATI TASARIMLARI

Tasarım sürecinin ilk aşamasında mevcut durum analizlerinin değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu değerlendirme iç mekan biçimlenişi ve kullanılmakta olan donatı ve mobilyalar olmak üzere iki ölçüt bulunmaktadır. Mekan oluşumlarında, yerleşkenin eski yapılarında ortak bir dilin mevcut olduğu, ancak bu dilin yeni yapılan binalarda kaybolmaya başladığı; bu çeşitlenmenin, iç mekan oluşumlarında da kendini gösterebildiği; bu nedenle ortak biçimleniş ve tasarım dilinin en azından donatılar ve mobilyalar ile kısmen de olsa sağlanmasının, üniversitemizin kurumsal kimliğinin yeniden ön plana çıkarılması konusunda faydalı olması öngörülmüştür. Tasarım içeriği açısından bakıldığında kurum kimliğini oluşturabilmek için tasarımcı niteliklerinin yanı sıra dış faktörlerin, kazanımların ve kurumsal değerlerin etkili olduğu görülmektedir (Elibol, 2015: 710). Mobilya ve donatılarda, üniversitenin kuruluşunu takip eden süreçte tercih edilmiş olan tiplerin halen kimi bölümlerde bulunduğu; ancak zaman içerisinde birimlerin bağımsız olarak yapmış oldukları tercihler ve bu doğrultuda yapılan alımlar ile mevcut tasarım dilinin dışına çıkıldığı görülmüştür. Bu doğal değişimlerin finansal, estetik ve işlevsel kimi avantajları olabilmış ise de uç noktadaki farklılıkların üniversitenin kurumsal kimliğinin zaman içinde belirsizleşmesine yol açtığı görüşü de mevcuttur.

Ortaya konan genel şartlar çerçevesinde, bu çalışmada, üniversitenin mevcut kurumsal kimliğini yeniden vurgulayabilecek bir dil birliğinin, iç mekan donatıları ve mobilya tasarımları aracılığıyla

yaratılması hedeflenmiştir. Belirlenen hedef doğrultusunda, yerleşkenin kuruluş aşamasındaki kimliğinin iç mekan anlamında temelini oluşturan mobilyalar incelenmiş; bu mobilyalar, proje kapsamında tasarlanacak olan yeni mobilyalar için esin kaynağı ve çıkış noktası olarak belirlenmiştir. Bu anlamda bir örnek, aşağıdaki görselde kırmızı ile işaretlenmiş şekilde yer almaktadır.

Resim 6. Masa örneği ve profil birleşme detayı, kaynak: Yazar

Söz konusu masa örneği incelendiğinde, temel taşıyıcı yapının demir kare profilden (ortalama 3x3 cm kesit ölçülü) oluştuğu; masa üst tablasının doğal ahşap veya melamin kaplı yonga levha olduğu; yan tablalarının ise yine doğal ahşap kaplamalı cilalanmış yonga levhadan meydana geldiği görülmektedir. Yüzeylerde ahşabın (genellikle kayın veya meşe) doğal rengi ve dokusu muhafaza edilmiş; ancak profiller siyaha boyanmıştır. Tablaların görünen kenarları da yüzeylere uygun şekilde masiftir. Profil birleşimleri kaynak sayesinde yüzbeyüz haldedir ve herhangi bir ek yeri veya bağlantı elemanı görünmemektedir. Profil ile üst tablanın ilişkisine bakıldığında ise tablanın profile binmiş olduğu ve profil yüzeyinin kapatılmadan gösterildiği görülmektedir. Yan tablalar ise benzer bir görünüm oluşturacak şekilde profile yandan basmakta ve içeride kalarak, siyah hattın görünmesine izin vermektedir (Resim 6).

Çalışmada, yalın, işlevsel, doğal, samimi, sağlam, estetik ve mütevazı yapılarıyla, eğitim binaları için iyi birer örnek olarak görülen bu mevcut mobilyalar, günümüz ihtiyaçları doğrultusunda yeniden ele alınarak; yeni işlevler, yeni modüller, yeni malzemeler ve yeni bir soyutlama ve tasarım anlayışı ile yorumlanmıştır. Bu çerçevede, yerleşke içerisinde bulunan tüm birimlere boyutsal, görsel ve işlevsel anlamda adapte edilebilecek bir mobilya serisi tasarlanmıştır. Tasarım aşamalarına ilişkin bazı eskizler ve ön çalışmalara örnekler aşağıda yer almaktadır (Mobilya, donatı tasarımları ve uygulama projesi: Yrd. Doç. Dr. G. C. Elibol, mobilya detay tasarım ve uygulama projesi: Arş. Gör. Pelin Özyıldız ve Arş. Gör. Sırmahan Bilir tarafından yapılmıştır).

Resim 7. Mobilya ve donatı eskizleri, kaynak: G. C. Elibol

Yapılan ön çalışmalardan sonra, tasarımın gerçekleşme aşamasının ilk etabında, boyutsal sınırlamalar doğrultusunda modülasyona gidilmesi öngörülmüştür. Burada modülasyondan kasıt, yerleşke genelindeki farklı boyut ve biçimlerdeki iç mekanlara uyarlanabilecek şekilde birkaç sabit ölçüden oluşan ve bu sayede belli ölçü katlarında genişleyip daralabilen, yükselip alçaltılabilen mobilyaların elde edilmesidir. Tasarlanan seride öncelikli yaklaşım tasarım dili olmuştur. Gerek biçim gerekse malzeme anlamında mevcut mobilyalara karakterini veren niteliklerin profil yapısı ve bu profilleri örtmeden bir bütün oluşturan ahşap yüzeyler olduğu düşünülmüştür. Benzer karakter özelliklerine sahip, ancak yeni ve kendine has özellikler taşıyan yeni bir mobilya serisi tasarlanmıştır. Böylelikle, tasarlanan mobilyaların hem yeni bir görünüm ortaya koyması, hem de yerleşkenin mevcut kimliğine ters düşmeyen bir yapı sergilemesi sağlanmıştır.

Mobilyalarda malzeme seçimi yine siyah boyalı 2x2 cm kesitli demir profil ve doğal ahşap (meşe) kaplamalı (yerine göre 30 mm veya 18 mm) yonga levha ve/veya MDF yönünde olmuştur. Levha kenarları, gerek estetik gerekse sürtme, aşınma gibi durumlara karşı dayanıklılık amacıyla, benzer şekilde masiflenmiş (yerine göre 3, 4 veya 5 mm kayın) olarak tasarlanmıştır. Yüzeylerde ilk aşamada herhangi bir renklendirme yapılmadan üst yüzey işlemi (son katı ipek mat vernik olmak üzere) yapılması öngörülmüştür. Menteşeler dışındaki bağlantı elemanları, levha içinde kalarak görünmeyen elemanlardan seçilmiştir. Örneğin, levha-levha bağlantılarında eksantrik çektiirmeler kullanılmış; kulp yerine ters yaylı menteşeler ve bas-aç sistemleri tercih edilmiştir. Profillerin levhalara bağlantısı ise profil üzerinde yer alan gizli kulaklar yardımıyla gerçekleşmekte, böylelikle dış görünüşte herhangi bir bağlantı elemanının görülmemesi sağlanmaktadır.

Serideki tüm modüller ortalama 50 cm ve katları şeklinde tasarlanmıştır. Ancak, kimi mobilyalarda işlev sebebiyle farklılaşmalar da gerçekleşmiştir. Mobilyalara ilişkin temel detaylar aşağıda verilmiştir. Serideki mobilyalar işlevlerine göre sırasıyla ele alındığında; ilk sırada, çalışma işlevli masa yer almaktadır. Temelde, taşıyıcı profil iskelet üzerine ahşap giydirmesi mantığıyla tasarlanmış olan bu mobilya, makam (bölüm başkanlığı, dekanlık vs), öğretim elemanı ve öğretim elemanı yardımcılara

yönelik olarak üç tipte ve boyutta tasarlanmıştır. Bu farklılaşmada temel prensip, biçimsel farklılıktan ziyade boyutsal farklılıklara cevap verebilme ve işlev yönünden çeşitlenmeye izin vermek olmuştur. Örneğin, öğretim elemanı masalarında 50 cm'lik üç modülün bir araya gelmesiyle yaklaşık 150 cm'lik bir gövde oluşurken (Resim 8), makam masalarında orta modül 100 cm'ye çıkabilmekte ve masa 200 cm'ye ulaşabilmektedir (Resim 9). Aynı şekilde, orta modülde yüzey tercihi tamamen ahşap olabileceği gibi, deri kaplamalı bir modül de tercih edilebilecektir. Geliştirilen bir diğer masa tipi ise toplantı masası olmuştur. Toplantı masaları, kullanılacakları iç mekan biçimine ve kişi sayısına uyum sağlayacak şekilde kare veya dikdörtgen olarak tasarlanmıştır (Resim 10).

Resim 9. Makam masası,

Resim 8. Öğretim elemanı masası

Resim 10. Toplantı masaları

Depolama ünitelerinde birimler, açık, yarı açık ve kapalı şekilde tasarlanmıştır. Tercihe göre raflı üniteler kullanılabileceği gibi, aynı gövdeye yan tabla, arka tabla ve kapak giydirilmesi suretiyle kapalı üniteler elde edilebilecektir. Modüller, yine 50 cm veya 100 cm genişliğe sahip birimlerden meydana gelmektedir. Sağ ve sol yan modüller, yan tabla durumlarına göre 50 cm olarak ayrı ayrı tasarlanmış; orta modüller ise esnek kararlara uyum sağlayabilecek şekilde 50 cm ve 100 cm olmak üzere çeşitlendirilmiştir (Resim 11). Öte yandan, yükseklik de kullanıcı tercihi ve ihtiyacı doğrultusunda değiştirilebilmektedir. Depolama ünitelerinde 165 cm sabit yükseklik mevcutken, üst kısma iki raflı bir modül eklenmesi ile daha yüksek üniteler de elde edilmesi mümkün olmaktadır (Resim 51). Bir diğer depolama mobilyası/tamamlayıcı üniteler olarak, masa ile aynı yüksekliğe sahip (74 cm) konsollar tasarlanmıştır. Bahsedilmiş olan modül ölçüleri ve sistemi bu mobilyalar için de geçerli olmuştur (Resim 12).

Resim 11. Depolama ünitesi örnekleri

Resim 12. Konsol örnekleri

Depolama ünitelerine ek olarak, masa altı tamamlayıcı depolama üniteleri de tasarlanmıştır. Bu üniteler, keson ve bilgisayar desteğidir. Her ikisi de masa altında kalabilecek ölçüde tasarlanmış ve benzer biçimleniş ilkeleri ile ortaya konmuştur. Çekmecelerde ve kapaklarda her hangi bir kulp uygulamasına gidilmemiş; diğer mobilyalarda kullanılan kapaklardaki sisteme benzer bir bas-aç mekanizması veya mekanik kavramayı sağlayacak bir kenar pahlaması yapılması öngörülmüştür (Resim 13).

Resim 13. Kesonlar

Resim 14. Sehpalar

Tasarlanan diğer tamamlayıcı ürünler ise sehpalar, panolar, askılar ve aydınlatma elemanları olmuştur. Sehpalarda, masalarda uygulanan biçimleniş ilkelerine uyulmuş, boyutsal oynamalarla mekana ve kullanıcıya uyum sağlanması hedeflenmiştir (Resim 14). Panolar ise, masa ve konsollar ile aynı modül ölçülerinde tasarlanmıştır. Demir profil çerçeve kullanılmasıyla benzer bir tasarım dili yakalanmaya çalışılmış, orta kısımda kumaş ve dolgu malzemesi ile kaplı yonga levha kullanılması öngörülmüştür. Panolar bu şekilde tercih edilebileceği gibi, orta kısma ekran asılması suretiyle başka bir işlev de kazandırılarak kullanılabilir. Panoların kenar kısımlarında ahşap görüntüsünü ortaya çıkarabilmek amacıyla, diğer mobilyalardaki üst/yan tabla kalınlığı olan 30 mm ahşap kaplamalı kalınlaştırılmış levha veya masif ahşap kullanılması planlanmıştır. Diğer tüm mobilyalarda olduğu gibi, demir profil tüm çerçevede görünmektedir (Resim 15).

Resim 15. Panolar

Askılar ise gerek vestiyer dolabını tamamlayıcı gerekse ona alternatif oluşturabilecek şekilde tasarlanmıştır. Askı tasarımı gerçekleştirilirken, kampus genelindeki iç mekanlardaki kapı arkalarında kalan boşluklar analiz edilmiş ve ölçüler bu verilere dayanılarak standardize edilmiştir. Genel karaktere uygun olarak, ana çerçeve demir profil ile sağlanmış; gövde, levha kısmında baza boşluğunu

animsatacak bir boşluk ile tamamlanmıştır (Resim 16). Aydınlatma elemanı ise yalnızca profilden meydana gelecek şekilde tasarlanmış; ayak kısmında düşey gövdenin alt kısmı tekerlekli olarak tasarlanmıştır. Bu uygulamanın tercih edilmesinde amaç, aydınlatma elemanının, masa konsol vb. mobilyaların yanlarına yanaştırılırken, ayak kısmının içeriye kadar ilerleyebilir hale gelmesidir. Kullanım kolaylığı sağlayacak bir başka unsur ise, düşey gövdenin teleskopik (uzayabilir/kısalabilir) olarak üretilmesidir. Işık kaynağı ve reflektör kısımları ise gövdeden L şeklinde öne kıvrılan bölgenin ucunda yer almaktadır. Böylelikle, lokal aydınlatma da sağlanabilecektir (Resim 17).

Resim 16. Askı

Resim 17. Aydınlatma elemanı

Tasarlanan mobilyalardan birkaçı, bu amaca yönelik olarak birebir ölçülerde ve gerçek (projede öngörülen) malzemelerle üretilmiş ve mekan içinde tekrar değerlendirilmiştir. Örnek üretimleri gerçekleştirilmiş olan bu mobilyalara ve detaylarına ilişkin fotoğraflar aşağıda sunulmuştur (Resim 18).

Resim 18. Üretimi gerçekleştirilen mobilya örnekleri

Birebir üretilen bir adet makam masası (suni deri sümenli, gizli açılır kablo kanallı), bir adet 150x165 cm'lik yarı açık depolama ünitesi ve bir adet de sehpa görülmektedir. Üretilen depolama ünitesi ve masa gerçekte üç parça halindedir ve kullanıcı tercihinine göre çeşitlenebilecektir. İlgili bölümlerde açıklandığı üzere, menteşe sistemi dışında, kulp dahil her hangi bir bağlantı elemanının görünmemesine özen gösterilmiştir. Daha önce de belirtildiği gibi, bu çalışmaya konu olan mobilya serisinin tasarlanmasında amaç, tek tip bir sistemin tüm kampus iç mekanlarına uygulamasından ziyade, üniversitenin kurumsal kimliğini temel biçimleniş ilkeleri ile ortaya koyduktan sonra, kullanıcı tercihleri ile gerçekleşecek olumlu bir farklılaşma zemini hazırlamaktır.

BÖLÜMLER İÇİN YERLEŞİM TASARIMLARI

Geliştirilen mobilya standardizasyonundan sonra pilot bölümlerin iç mekan tasarımları ve mobilya yerleşim tasarımları yapılmıştır. Mevcut durum analizi sonrası binanın her bloğu ve her bloğun içinde yer alan katlardaki mekanları birbirinden farklı olarak tasarlandığı görülmüştür. Mekansal düzenlemenin yanı sıra yapısal elemanlar da (pencere, kapılar vb.) cins, malzeme ve renk açısından birbirlerinden farklı olarak uygulanmıştır. Mekanların duvar, tavan ve zemin malzemeleri ve renkleri birbirinden farklıdır. Mekanlar yapı fiziği açısından değerlendirildiğinde ise bir tasarım ölçütüne rastlanmamıştır. Herhangi bir havalandırma, aydınlatma, akustik, ısı performansı tasarımı yapılmamıştır. Mekanların donatı düzenlerinde herhangi bir tasarım ölçütü yoktur. Mekan tefrişlerinde kullanıcı sayısına göre herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Tüm bu bulgular ışığında proje süreci içerisinde tasarlanan mobilyalar ile mekan tasarımları yapılmıştır. Mekansal tasarımlar oluşturulurken akademik personel unvanlarına göre bölüm başkanlığı ve sekreterlik, öğretim üyeleri, öğretim – araştırma görevlileri olmak üzere 3 ayrı gruba ayrılmıştır. Yapılan tasarımlar ve mobilya boyutları bu 3 grup içerisinde farklılıklar göstermektedir (Kat yerleşim tasarımları ve uygulama projesi: Yrd. Doç. Dr. Duygu Koca, bölüm başkanlığı ve toplantı odaları tasarımları ve uygulama projesi: Doç. Selin Mutdoğan, öğretim elemanları odaları tasarımları ve uygulama pojesi: Arş. Gör. Dr. Ayşen Özkan tarafından yapılmıştır).

Tüm akademik personel odalarının yerleşimlerinde uygulanacak ilk karar, çalışma ışığının kullanıcının yanından gelecek şekilde, çalışma masalarının yerleştirilmesidir. Odalarda pencere açıklıkları ile sağlanan doğal aydınlatma çalışma masalarının arkasından geldiği takdirde çalışma yüzeyinde ısıma yapmaktadır. Aynı zamanda masayı kullanan kişi arkadan gelen ışık ile odaya giren kişi tarafından görünmez hale gelmektedir. Bu nedenle, çalışma masaları mekanlar imkan verdiği müddetçe (oda boyutları ve kullanıcı sayısı uygun olduğu sürece) pencere açıklıklarının yanlarına konumlandırılmıştır.

Mevcut oturma düzenlerinde her mekanı kullanan kullanıcı sayısı yeni tasarımlarda da aynı tutulmuştur. Odalarda kişi artırımı ya da azaltılması proje içerisinde öngörülmemiştir. Bu sebeple kalabalık odalar için her bireyin kullanabileceği şekilde standart masa ve depolama ünitesi tasarımlarından farklı tasarımlar yapılmıştır. Kalabalık odalar için oda duvarlarına paralel şekilde ve yan yana konumlandırılan çalışma masaları ve depolama üniteleri tasarlanmıştır.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜM BAŞKANLIĞI
EDEBİYAT FAKÜLTESİ ZEMİN KAT B-6

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜM BAŞKANLIĞI
EDEBİYAT FAKÜLTESİ ZEMİN KAT B-6

Resim 19. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Bölüm Başkanlığı

KAMU YÖNETİMİ VE SİYASET BİLİMİ BÖLÜM BAŞKANLIĞI
İİB FAKÜLTESİ YENİ BİNA K-1

Resim 20. Kamu Yönetimi Bölümü Bölüm Başkanlığı

Her oda için çalışma masası, depolama ünitesi (kapaklı ve açık raflı şekilde), pano, sehpa, aydınlatma ünitesi ve askılık tasarlanmıştır. Tefriş yerleşimlerinde sabit mobilyalar dışında çalışma sandalyesi, misafir koltuğu ve bitkilendirmeler de öngörülmüştür. Bölüm başkanlığı için çalışma masası ve depolama ünitelerinin yanı sıra alçak depolama ünitesi, misafir ağırlama koltukları ve toplantı masası da yerleşimlere dahil edilmiştir. Bölüm başkanlığı sekreterliğinde ise çalışma masası yerleşimleri diğer odalardan farklı yapılmıştır. Sekreterliklerde karşılama işlevi mekan yerleşiminin önemli bir kriteri olduğu için çalışma masası oda kapısının karşısına yerleştirilmiştir.

Resim 21. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi ve Araştırma Görevlisi Odası

Öğretim üyeleri için mevcut planlarda tek kişilik odalar mevcuttur. Bu odalarda tasarlanan büyük çalışma masaları, depolama üniteleri, pano, aydınlatma ünitesi ve küçük askılık yerleştirilmiştir. Mekanların imkan verdiği ölçüde çoğunlukla 1 ya da 2 misafir koltuğu yerleştirilmiştir.

Öğretim ve araştırma görevlileri odaları öğretim üyelerine kıyasla çokça kalabalıktır. 1-3 kişilik odalarda tasarlanan küçük çalışma masaları, depolama üniteleri, her kişi için bir pano ve aydınlatma ünitesi yerleştirilmiştir. Mekan boyutları müsait olduğu durumlarda misafir koltuğu yerleşimleri yapılmıştır ancak bu odalarda misafir koltuğu yerleşimi öncelikli bir karar değildir.

Dört ve daha fazla kişinin kullandığı odalarda ise çalışma masaları duvar kenarında bir yüzey oluşturacak şekilde yan yana sıralanmaktadır. Depolama üniteleri ise masalar üzerine yerleştirilmiştir. Kalabalık kullanım dolayısıyla depolama ve masa arası yüzey pano olarak tasarlanmış ve büyük askılık yerleştirilmiştir. Bu odalarda misafir koltuğu yerleşimi düşünülmemiştir.

Resim 22. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Araştırma Görevlisi Odası alternatifi

Toplantı odaları, kütüphane, seminer odası gibi toplu kullanımların olduğu odalarda mümkün olan en fazla depolama ünitesi ve toplantı masaları yerleştirilmiştir. Proje kapsamında farklı boyutlarda 3 adet

toplantı masası tasarlanmıştır (2 adet dikdörtgen, 1 adet kare). Mekan boyutlarına ve dolaşım şemalarına göre uygun masalar odalara yerleştirilmiştir.

SONUÇ

Günümüzde, küreselleşme ile birlikte hızlanan kimliksizleşme döngüsü içerisinde, bir kurumun, aynı kulvarda yer alanlar arasından sıyrılabilmesinin ve pozitif anlamda ön plana çıkabilmesinin, sağlam ve oturmuş bir kurumsal kimlikle sağlanabileceği düşünülmektedir. İster fiziki çevre, ister mekan, ister görsel iletişim, isterse de eğitim müfredatı tasarım olsun “tasarım” üst başlığı ise bu kimlikte rol oynayan en önemli unsurlardan biri durumundadır. Çalışmaya yön veren ve proje ekibini güdüleyen en önemli unsur da üniversitenin kurumsal kimliğinin, tasarım yoluyla yeniden vurgulanması olmuştur. Tüm proje, tasarım sürecini yalnızca kimliğin yansıtılması için kullanılan bir araç olmaktansa kelimelerin biraraya gelerek oluşturduğu bir araştırma yerine eylemlerin de bir araştırma olabileceğine dair bir öngörü ile sürdürülmüştür. Tasarım üzerinden yapılan bu araştırmanın en önemli çıktısı kullanıcının günlük kayıtlarının raporlanmış ve elde edilen sonuçların yine tasarım yolu ile somutlaştırılmış olmasıdır.

Bu amaçla, çalışmada, üniversitenin kuruluşunu takip eden süreçteki ve mevcut durumdaki kurumsal kimliği incelenmiş; mevcut kimliğin yeniden vurgulanabilecek bir dil birliğinin, iç mekan yerleşimleri, donatılar ve mobilya tasarımları aracılığıyla yansıtılmasına çalışılmıştır. Bu süreçte mobilya/donatı tasarımları gerçekleştirilmiş, tasarlanan ürünler ile iç mekanlar tasarlanmış, tasarımlar projelendirilerek uygulanmıştır. Hedefe ulaşırken tasarım sürecinin bir araştırma yöntemi olarak kullanılması ile pratiğin teoriyi beslemesi hedeflenmiştir. Belirlenen hedef doğrultusunda, kuruluş aşamasındaki kimliğin iç mekan anlamında temelini oluşturan mobilyalar biçim ve içerik olarak incelenmiş ve proje kapsamında tasarlanacak olan yeni mobilyalar için esin kaynağı ve çıkış noktası olarak tercih edilmiştir. Mevcut bilginin analizi, niteliksel araştırma ile yeni bilgi ve anlayışın üretilmesi ve ortaya çıkan sonucun bir uygulamada kullanılması ile tasarım bir uygulamalı araştırma olarak tanımlanabilir. Bu araştırma sonucunda ortaya çıkan ürünlerde öncelikli hedef sözlü iletişim açısından söylenebilir bilgi üretmektense, görsel, sembolik ve ikonik bir iletişim kurabilmektir.

Mobilya ve donatılarda, üniversitenin kuruluşunu takip eden süreçte tercih edilmiş olan tiplerin halen kimi birimlerde bulunduğu görülmüştür. Ancak değişen ihtiyaçlar, değişen malzemeler ve üretim teknikleri, finansal durum ve farklılaşan tercihler ile zaman içinde bu tip mobilyaların, yerini daha farklı tiplere bıraktığı gözlenmiştir. Bu değişimler kaçınılmaz olmakla birlikte, dayanaksız farklılaşmaların, üniversitenin kurumsal kimliğinin zaman içinde belirsizleşmesine yol açtığı görüşü de ortaya çıkmaktadır. Benzer şekilde, mekan oluşumlarında yerleşkenin eski yapılarında ortak bir dilin mevcut olduğu, ancak bu dilin yeni yapılan binalarda kaybolmaya başladığı görülmüştür. Birbirinden farklılaşarak uzaklaşan yapıların iç mekan biçimlenişine de yansıdığı saptanmıştır; bu nedenle ortak dilin ilk aşamada mobilya ve donatılar ile sağlanması için denemeler gerçekleştirilmiştir.

Bu amaçla, yalın, işlevsel, doğal, samimi, sağlam, estetik ve mütevazı yapılarıyla, eğitim binaları için iyi birer örnek olarak görülen eski (kuruluş aşaması ve akabinde benzerleri kullanılmış olan) mobilyalar, günümüz ihtiyaçları doğrultusunda yeniden ele alınarak; yeni işlevler, yeni modüller, yeni malzemeler ve yeni bir soyutlama ve tasarım anlayışı ile yorumlanmıştır. Bu çerçevede, yerleşke içerisinde bulunan tüm birimlere boyutsal, görsel ve işlevsel anlamda adapte edilebilecek olan; çalışma masası, toplantı masası, açık/yarı açık/kapalı depolama üniteleri, konsol, sehpa, aydınlatma elemanı, askılık, pano, keson gibi ünitelerden oluşan bir mobilya serisi tasarlanmıştır. İç mekan biçimleniş ve mobilyalar ile oluşturulmaya çalışılan kurum kimliği proje uygulaması sırasında üniversitenin akademik personeli tarafından da benimsenmiştir. Çalışma sonrasında tasarlanan donatılarla oluşturulacak mekanların devamına yönelik farklı fakültelerden istekler sonucu mekan tasarımlarına devam edilmektedir.

Daha önce de belirtildiği gibi, tek bir seri mobilya tasarlanmasındaki amaç, tek tip bir sistemin tüm yerleşke iç mekanlarında uygulanması değil, üniversitenin kurumsal kimliğini temel biçimleniş ilkeleri ve yeni tasarımlar ile ortaya koyan ve kullanıcı tercihleri ile çeşitlenebilecek olan olumlu ortamlar oluşturulmasıdır. Kurum kimliğini sürdürebilmenin mekan tasarımı yolu ile nasıl gerçekleştirildiğini

bilmek ve tasarım üzerinden gerçekleştirilen bir araştırmanın elde ettiği sonuçların mekan tasarımı disiplini beslediğini görmek bu çalışmanın sonucu açısından oldukça önemlidir.

KAYNAKÇA

- Atakan, M. G. Serap ve Eker, Tutku (2007). *Corporate Identity of a Socially Responsible University: A Case from the Turkish Higher Education Sector. Journal of Business Ethics*, 76, 1, Springer, 55-68, erişim yeri: <http://www.jstor.org/stable/25075494>, erişim tarihi: 04.10.2016.
- Baker, J. Michael ve Balmer, M. T. John (1997). *Visual Identity: Trappings or Substance?. European Journal of Marketing*, 31, 5/6, 336-382.
- Başkaya, Aysu, Wilson, Christopher, Özcan, Yusuf Ziya ve Karadeniz, Duygu (2006). *A Study in Re-Establishing The Corporate Identity of A Post Office Institution With Gender-Related Differences in Perception of Space. Journal of Architectural and Planning Research*, 23:1, 43-59.
- Berg, Bruce L. (2001). *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*, Allyn and Bacon, Michigan.
- Elbol, G. Cankız (2015). *The Influences of Philosophical and Historical Readings on Students' views about Design. 2nd International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences&Arts, SGEM 2015, book 4, Bulgaria, 709-715.*
- Foo, Check Teck (2003). *Visualizing complexity in corporate identity on the Internet: An empirical investigation. Corporate Communications: An International Journal*, 8, 11-17.
- Frayling, Christopher (1993/4). *Research in Art and Design. Royal Collage of Arts Research Papers*, 1, 1. Londra, UK., 1-5.
- Gray, Edmund R. ve Balmer, John M. T. (1998). *Managing corporate image and corporate reputation. Long Range Planning*, 31, 695-702.
- Koca, Duygu (2006). *The Dilemma of Representation through Facades. Open House International*, 41, 1. 6-13.
- Melewar, T. C. ve Akel, S. (2005). *The Role of Corporate Identity in the Higher Education Sector A Case Study, Corporate Communications: An International Journal* 10, 1, 41-57.
- Merriam, Sharan B. ve Tisdell, Elizabeth J. (2015). *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation. John Wiley & Sons, New York.*
- Olins, Wally (1989). *Corporate identity: Making business strategy visible through design*, London: Thames and Hudson.
- Özdora-Aksak, Emel ve Atakan-Duman, Sirin (2015). *The online presence of Turkish banks: Communicating the softer side of corporate identity. Public Relations Review*, 41, 1, 119-128.
- Reed, Darryl (2004). *Universities and the Promotion of Corporate Responsibility: Reinterpreting the Liberal Arts Tradition. Journal of Academic Ethics*, 2, 3-41.
- Schielke, Thomas (2010). *Light and corporate identity: Using lighting for corporate communication. Lighting Research & Technology*, 42, 3, 285-295.
- Schmidt, Klaus (1995). *The quest for identity - Corporate Identity, Strategies, Methods and Examples*, Cassell, London.
- Sroat, Helene (2005). *Brutalism: An Architecture of Exhilaration. Paul Rudolph Symposium UMass Dartmouth. Erişim yeri: <http://prudolph.lib.umassd.edu/files/pr/Sroat%20Transcription,%20041305.pdf>, erişim tarihi: 10.01.2017.*
- Thompson, G. (2001). *The design of a corporate identity for a department of medical illustration: A case study. Journal of Audiovisual Media in Medicine*, 24, 60-63.